

Bài 16 Bảo vệ Tổ quốc

Bài đọc 1. Chú hải quân

? ĐỌC HIỂU

1. Những hình ảnh nào nói lên khó khăn, gian khổ của chú hải quân?

Đánh dấu ✓ vào ô thích hợp:

	ĐÚNG	SAI
a) Áo bạc nhàu nắng gió.		
b) Trập trùng xa khơi.		
c) Đảo đá chơi vơi.		
d) Dạt dào sóng vỗ.		
e) Nắng mưa, bão tố.		

2. Tìm những hình ảnh đẹp của chú hải quân đứng gác. Đánh dấu \checkmark vào ô thích hợp:

	ĐÚNG	SAI
a) Vững vàng trên đảo nhỏ.		
b) Bồng súng gác biển trời.		
c) Chú mỉm cười rất tươi.		
d) Hải âu vờn quanh chú.		
e) Dạt dào ngàn sóng vỗ.		
g) Các chú vẫn hiên ngang.		

3. Hình ảnh nào trong khổ thơ 4 khẳng định chủ quyền biển, đảo của Việt Nam? Khoanh tròn chữ cái trước ý đúng:
- a) Dù nắng mưa, bão tố, các chú vẫn hiên ngang.
 b) Bao tàu thuyền qua đảo kéo còi chào ngân vang.
 c) Lá cờ đỏ sao vàng phấp phới bay trong gió.

4. Hai dòng thơ cuối nói lên ước mong gì của bạn nhỏ? Viết tiếp:

Bạn nhỏ ước mong

.....

? LUYỆN TẬP

1. Viết câu bày tỏ cảm xúc của em:

a) Trước những khó khăn, gian khổ của chú hải quân.

.....

b) Trước những hình ảnh đẹp của chú hải quân.

.....

2. Điền dấu câu phù hợp với mỗi \square :

dấu hai chấm

dấu ngoặc kép

dấu chấm than

Trên boong tàu, các chú thủy thủ bồng reo ầm lên “Cá heo ”. Cá heo là bạn của hải quân đấy! Ở một số nước, cá heo được huấn luyện để bảo vệ vùng biển. Các chuyên gia cho biết: Cá heo mũi chai có khả năng dò tìm thủy lôi nhanh hơn nhiều so với máy móc. .

Bài đọc 2. Hai Bà Trưng

? ĐỌC HIỂU

1. Viết từ ngữ vào chỗ trống để xác định các đoạn văn rồi nối mỗi ý ở bên A với đoạn văn phù hợp ở bên B:

A	B
a) Tội ác của giặc ngoại xâm.	Đoạn 1 (Từ đầu đến)
b) Chí lớn giành lại non sông.	Đoạn 2 (Từ đến)
c) Khí thế của nghĩa quân.	Đoạn 3 (Từ đến)
d) Khởi nghĩa thắng lợi.	Đoạn 4 (Phần còn lại)

2. Gạch dưới những từ ngữ nói về tội ác của giặc ngoại xâm:

Thuở xưa, nước ta bị giặc ngoại xâm đô hộ. Chúng thẳng tay chém giết dân lành, cướp hết ruộng nương màu mỡ. Chúng bắt dân ta lên rừng săn thú lạ, xuống biển mò ngọc trai, khiến bao người thiệt mạng vì hổ báo, cá sấu, thường luồng,... Lòng dân oán hận ngút trời, chỉ chờ dịp vùng lên đánh đuổi quân xâm lược.

3. Tìm những chi tiết thể hiện tài năng, chí lớn và khí phách hiên ngang của Hai Bà Trưng. Nối đúng:

a) Tài năng và chí lớn của Hai Bà Trưng

1) Hai Bà rất giỏi võ nghệ.

2) Hai Bà kéo quân về thành Luy Lâu hỏi tội kẻ thù.

3) Hai Bà nuôi chí lớn giành lại non sông.

b) Khí phách hiên ngang của Hai Bà Trưng

4) Hai Bà mặc giáp phục thật đẹp để dân chúng thêm phần khích, còn giặc trông thấy thì kinh hồn.

4. Những hình ảnh nào nói lên khí thế oai hùng và thắng lợi vang dội của đoàn quân khởi nghĩa? Nối đúng:

a) Khí thế oai hùng của đoàn quân khởi nghĩa

1) Đoàn quân rùng rùng lên đường.

2) Thành trì quân giặc lần lượt sụp đổ dưới chân của đoàn quân khởi nghĩa.

3) Tô Định ôm đầu chạy về nước.

b) Thắng lợi vang dội của đoàn quân khởi nghĩa

4) Giáo lao, cung nỏ, rìu búa, khiến mộc cuộn cuộn tràn theo bóng voi ẩn hiện.

5) Đất nước ta sạch bóng quân thù.

6) Tiếng trống đồng dội lên vòm cây, đập vào sườn đồi, theo suốt đường hành quân.

? LUYỆN TẬP

1. Viết lại các tên người, tên địa lí trong bài:

– Tên người Việt Nam:

.....

– Tên người nước ngoài:

– Tên địa lí Việt Nam:

2. Các tên người, tên địa lí nói trên được viết hoa như thế nào?

Khoanh tròn chữ cái trước ý đúng:

a) Viết hoa chữ cái đầu của mỗi tiếng.

b) Viết hoa chữ cái đầu của tiếng đầu tiên.

c) Viết hoa chữ cái đầu của tiếng cuối cùng.

Bài viết 2. Viết về người anh hùng

1. Viết đoạn văn về một anh hùng chống giặc ngoại xâm mà em biết.

Gợi ý:

- Người đó là ai?
- Người đó tài giỏi và có chí lớn như thế nào?
- Người đó có công lao hoặc đóng góp gì?
- Tình cảm của em đối với người anh hùng đó?
- Gắn tranh ảnh em sưu tầm vào đoạn viết.

Bài đọc 3. Trận đánh trên không

? ĐỌC HIỂU

- Chú Lương và chú Sáu là ai? Họ có nhiệm vụ gì? Khoanh tròn chữ cái trước ý đúng:
 - Hai chú là bộ binh dùng súng máy bắn máy bay địch.
 - Hai chú là phi công, lái máy bay chiến đấu bảo vệ vùng trời Tổ quốc.
 - Hai chú là pháo binh, dùng pháo bắn máy bay địch.
- Em hiểu những lời đối thoại ở đoạn 1 và đoạn 2 là của ai? Đánh dấu ✓ vào những ô thích hợp:

	Lời của người chỉ huy ở mặt đất	Lời của chiến sĩ phi công
- Thăng Long! Mục tiêu phía trước, 12 cây.		
- Thăng Long nghe rõ!		
- Xin phép công kích.		
- Cho công kích!		

- Gạch dưới những từ ngữ miêu tả cảnh máy bay địch bị chiếc Mích của ta hạ gục:

Những đốm đỏ xuyên thẳng vào đầu và cánh chiếc máy bay Mỹ. Những mảnh kim khí và mi ca bắn tung toé. Một bên cánh của nó văng rời hẳn ra, lửa bốc lem lém lẫn với khói.

- Cháy rồi! Nó nhảy dù! - Tiếng Sáu reo liên tiếp.

- Gạch dưới những từ ngữ nói lên lòng dũng cảm và quyết tâm của các chiến sĩ hạ gục máy bay địch.

a) Lương đâm xuống ngay trên lưng thẳng địch, bắn một loạt đạn. Những đốm lửa đỏ phùn phụt bay về phía trước. Lương vọt lên, vượt qua thẳng địch. Nó vẫn bay ngoằn ngoèo.

b) Chiếc Mích vòng lại, nghiêng cánh bổ xuống lần thứ hai. Chiếc máy bay địch màu vàng bắn cứ mỗi giây một to thêm, lấp đầy cả vòng kính ngắm. Lương bóp cò.

? LUYỆN TẬP

1. Đánh dấu \surd vào trước những ý đúng:

a) Những câu nào trong bài đọc là lời nói của nhân vật?

Thăng Long! Mục tiêu phía trước, 12 cây.

Thăng Long nghe rõ!

Tiếng Sáu đánh gọn trả lời.

Xin phép công kích.

Cho công kích!

Cháy rồi! Nó nhảy dù!

Tiếng Sáu reo liên tiếp.

b) Dấu câu nào cho em biết đó là lời nói của nhân vật?

Dấu gạch ngang đầu dòng.

Dấu chấm.

Dấu chấm than.

2. Điền dấu câu phù hợp vào trong câu dưới đây:

Câu chuyện *Trận đánh trên không* phản ánh một mặt trận lần đầu tiên xuất hiện trong lịch sử bảo vệ Tổ quốc của nhân dân ta mặt trận trên cao.

3. Viết lại hai câu sau đây. Chuyển câu trong dấu ngoặc kép thành lời nói trực tiếp được đánh dấu bằng dấu gạch ngang:

Lương gọi: “Báo cáo Trường Sơn, Hai Mươi Hai đã nhảy dù.”.

Lương gọi:

—

Bài đọc 4. Ở lại với chiến khu

? ĐỌC HIỂU

1. Trung đoàn trưởng nói gì với các chiến sĩ nhỏ? Khoanh tròn chữ cái trước ý đúng:
 - a) Hoàn cảnh chiến khu lúc này rất gian khổ, mai đây chắc còn gian khổ nhiều hơn, em nào muốn về với gia đình thì trung đoàn cho về.
 - b) Hoàn cảnh chiến khu mai đây rất gian khổ, các em nên trở về với gia đình.
 - c) Hoàn cảnh chiến khu đã bớt gian khổ, các em có thể về với gia đình.
2. Vì sao các chiến sĩ xúc động khi nghe trung đoàn trưởng nói? Khoanh tròn chữ cái trước ý đúng:
 - a) Vì họ thấy cặp mắt trung đoàn trưởng ánh lên vẻ trù mẫn, dịu dàng.
 - b) Vì họ không muốn trở về nhà trong hoàn cảnh chiến khu đang rất khó khăn.
 - c) Vì họ biết rằng chiến khu mai đây chắc càng gian khổ.
3. Các chiến sĩ đáp lời trung đoàn trưởng như thế nào? Khoanh tròn chữ cái trước ý đúng:
 - a) Chúng em muốn về nhà.
 - b) Chúng em rất xúc động.
 - c) Chúng em xin ở lại.
4. Chi tiết nào trong bài khiến em cảm động? Khoanh tròn chữ cái trước ý em thích:
 - a) Giọng nói của Lượm.
 - b) Lời nói của Mừng.
 - c) Lời hát của cả đội.
 - d) Ý kiến khác của em (nếu có):

* Vì sao chi tiết đó khiến em cảm động? Viết tiếp để hoàn thành câu:

Chi tiết đó khiến em cảm động vì

.....

.....

? LUYỆN TẬP

1. Gạch dưới câu khiến trong lời của nhân vật Mừng:

Mừng nói như van lơn:

– Chúng em còn nhỏ, chưa làm được chi nhiều thì trung đoàn cho chúng em ăn ít cũng được. Đừng bắt chúng em phải về, tội chúng em lắm...

2. Chuyển câu “Chúng em xin ở lại.” thành một câu khiến.

.....

3. Viết mỗi bộ phận của câu sau vào cột phù hợp trong bảng:

Tiếng hát bùng lên như ngọn lửa rực rỡ giữa đêm rừng lạnh tối.

Sự vật 1	Đặc điểm	Từ so sánh	Sự vật 2
.....
.....

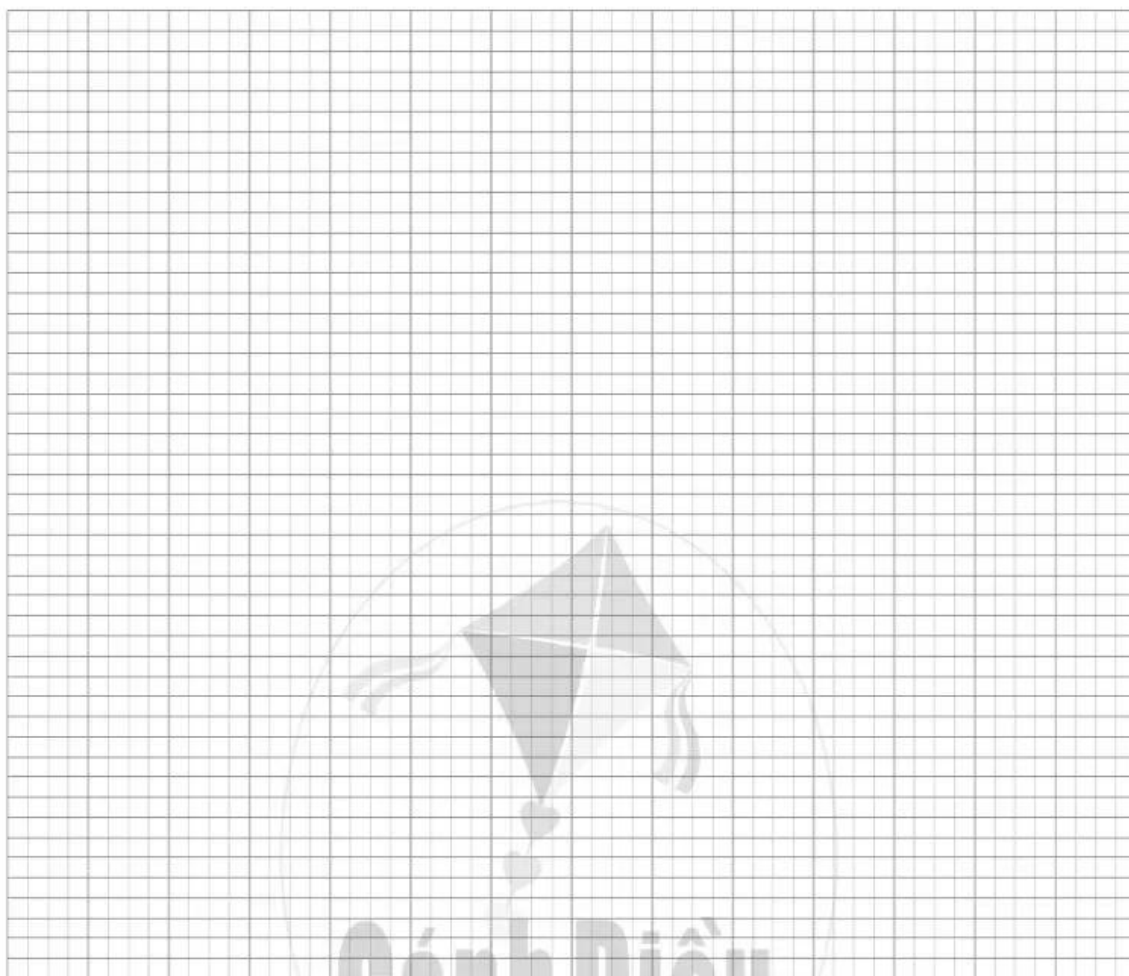
Góc sáng tạo

Người chiến sĩ

Chọn 1 trong 2 đề sau:

1. Viết đoạn văn hoặc bài thơ ngắn về các chiến sĩ nhỏ trong bài đọc *Ở lại với chiến khu*. Trang trí cho bài viết hoặc gắn tranh vẽ của em. (Đọc *Gợi ý* trong sách giáo khoa, trang 78.)

2. Viết đoạn văn hoặc bài thơ ngắn về một chiến sĩ quân đội. Gắn ảnh em sưu tầm hoặc tranh vẽ của em. (Đọc *Gợi ý* trong sách giáo khoa, trang 79.)

TU ĐÁNH GIÁ

Sau Bài 16, em đã biết thêm những gì, đã làm thêm được những gì?
 Hãy hoàn chỉnh bảng dưới đây và đánh dấu ✓ vào ô thích hợp:

Đã biết những gì?		Đã làm được những gì?	
a) Ôn chữ viết hoa: U, U		a)	
b) Tên người, tên địa lí Việt Nam		b)	
c) Từ ngữ về bảo vệ Tổ quốc		c) Sử dụng	